

اسلام و مسئولیتهای اجتماعی

تفاوت اسلام با ادیان دیگر در این است که این دین مبین تأکید دارد که انسانها بهتر است برای درست زیستن به جنبه های اجتماعی توجه بیشتری داشته باشند و بی تفاوت زندگی نکنند.

تفاوت اسلام با ادیان دیگر در این است که این دین مبین تأکید دارد که انسانها بهتر است برای درست زیستن به جنبه های اجتماعی توجه بیشتری داشته باشند و بی تفاوت زندگی نکنند.

به گزارش خبرگزاری مهر به نقل از آن اسلام، اسلام دینی اجتماعی است که به همه ابعاد زندگی بشری توجه نموده و زندگی انسان را شامل ابعاد فردی و اجتماعی می داند و زندگی بدون توجه به هر کدام از این دو بعد زندگی کامل و سعادتمندانه ای نخواهد بود.

تفاوت اسلام با ادیان دیگر در این است که این دین مبین تأکید دارد که انسانها بهتر است برای درست زیستن به جنبه های اجتماعی توجه بیشتری داشته باشند و بی تفاوت زندگی نکنند از این رو است که در اسلام تأکید شده تا دسته جمعی عبادت کنید و با یکدیگر دعا کنید و در همه حال جویای احوال دیگران باشید.

اسلام به خوبی می داند اصلاح جامعه با همکاری همه انسانها میسر است و نیاز دارد تا همه انسان ها با یکدیگر همکاری کرده و برای اصلاح جامعه بکوشند. توسعه اسلام و رفع مشکلات اقتصادی و سیاسی نیز بر همین مبناست و اگر بناست مشکلات رفع شود نیاز هست تا علاوه بر تدبیر حکومت مردم نیز یکدیگر را یاری کنند.

اسلام جامعه اسلامی را یک امت واحده می داند که دردهای یک قسمت سبب درد در سایر قسمتها می شود و این مبین اهمیت دادن اسلام به همبستگی اجتماعی است.

از دیدگاه اسلام فرد در برابر جامعه و جامعه در برابر فرد مسئول است و فرد با جامعه کامل می شود. اسلام سعی دارد وجدان فردی و اجتماعی را در افراد بیدار کند و مانع از خودبینی و خودخواهی در بین افراد شود.

رسول خدا(ص) فرمودند: الا کلکم راع و کلکم مسئول عن رعیتة: تمامی افراد جامعه اسلامی مسئولیت دارند (نه ریاست) و به اصطلاح مسئولیت جمعی دارند و در برابر نعمتهایی که خداوند به آنها عنایت فرموده و در رابطه با انسانها و مسلمانهای دیگر و ... مورد سؤال قرار می گیرند.

این حدیث مبین ایجاد حس همبستگی و عدم بی تفاوتی در انسانها می شود به گونه ای که درد دیگران درد همه افراد باشد و شادی دیگران سبب ایجاد فرح در همه انسانها گردد.

در آیه ۹ و ۱۰ سوره حشر در این باره آمده است: وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُخْذُونَ مِنْ هَاجَرٍ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا أُوتُوا وَيُؤْثِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شَخْخِ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ هُمُ الْمُقْلِحُونَ* وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَؤُوفٌ رَحِيمٌ: همچنین کسانی که بعد از آنها [بعد از مهاجران و انصار] آمدند و می گویند: پروردگارا! ما و برادرانمان را که در ایمان بر ما پیشی گرفتند بیامرز و در دلهایمان حسد و کینه ای نسبت به مؤمنان قرار مده! پروردگارا، تو مهربان و رحیمی.

و این آیات همگی نشان می دهد که اسلام تأکید زیادی به همبستگی و ایجاد یکدلی در بین مردم دارد. اگر در زندگی پیامبر و یاران بزرگوارش نظر کنیم بدون تردید همدلی ایشان و راهنمایی های دلسوزانه او را نسبت به همه افراد می بینیم به گونه ای که ایشان در تمام عمر خود سعی داشتند به همه افراد کمک کرده و آنها را از خطا و گناه بازدارند و مانع سقوط و انحطاط آنها شوند. این تفاهم و همدلی راهی برای حل مشکلات بشری است و اگر همه افراد نسبت به یکدیگر مهربان بودند آیا امروز بشر در چنین گرداب تنهایی و انزوا فرو می رفت؟*

*نویسنده: محمد عظام